

De Uittocht uit Egypte

Haast!

**HOUVAST
OP SCHOOL**

Serie C Thema 5

Bouwsteen: Haast

Focus binnen de kennisbasis: Contingentie

Focus binnen Burgerschap: Kerndoelen 1, 2, 3, 35, 37, 54, 58

Groep: 7/8

Duur: 45 min

LESOPBOUW

- Verhaal 'De Uittocht uit Egypte'
- In het verhaal stappen door een gesprek aan de hand van vragen.
- Op verhaal komen: 'Haast'

Bijlagen:

- Verhaal 'De Uittocht uit Egypte'
- Vertelplaat

Zelf toevoegen:

- Voorwerpen voor de activiteit bij Op verhaal komen: 'Haast'

ELEMENT

Het volk vertrekt haastig uit Egypte.

INTRODUCTIE

"Haastige spoed is zelden goed." We kennen het gezegde allemaal en weten wat het betekent. Velen van ons leven een gehaast leven. Kinderen voelen dit ook steeds vroeger aan. Toch is het soms juist nodig om snel te handelen. Anders mis je misschien een waardevolle kans. Soms wordt je een mogelijkheid gegeven om verder te komen, om een belangrijke stap te zetten naar een betere toekomst. Dan moet je die kans wel grijpen en niet te lang blijven twijfelen. Is dat haast of het moment pakken?

In het oude Grieks zijn er twee woorden voor tijd: *chronos* en *kairos*. Het eerste slaat op de chronologische tijd. Het gaat over snel handelen. Maar *kairos* gaat over het andere begrip. Het moment(um) om iets bijzonders voor elkaar te krijgen. Dat doet zich voor en dan moet je handelen of het is voorbij. Dat gaat over snel beslissen en doen. Het volk kreeg het moment, pakte het en ging op weg. Niet twijfelen, niet treuzelen. Zo werden ze bevrijd van de slavernij. Stel je voor dat ze hun kans niet gegrepen hadden, bijvoorbeeld uit angst voor wat er allemaal zou kunnen gebeuren. Dan was hun slavernij niet opgehouden. Maar door hun snelheid van handelen is het ze gelukt om zich los te trekken van de onderdrukking.

HET VERHAAL 'DE UITTOCHT UIT EGYPTE'

Vertelling naar het Bijbelverhaal uit het Oude Testament, het boek Exodus, Hoofdstukken 12 t/m 14.

Vertel het verhaal en bekijk samen de vertelplaat.

IN HET VERHAAL STAPPEN:

Om in het verhaal te kunnen stappen en het te verkennen, stel je vragen aan de groep.

- Verhelderingsvragen om na te gaan of ze het goed hebben gehoord.
- Ervaringsvragen om hun eigen ervaring aan de ervaring van de personages in het verhaal te verbinden.
- Levensbeschouwelijke vragen om het verhaal meer filosofisch te onderzoeken, te pelgrimeren door de woorden en een beetje tussen de regels te kruipen.

Verhelderingsvragen:

- Waarom liet de farao het volk uit Egypte vertrekken?
- Waarom moet het snel?
- Wat gebeurt er met het brood doordat ze haast hebben?
- Waarom stuurt de Farao zijn leger achter hen aan?
- Waardoor kunnen ze toch uit handen blijven van de Egyptische soldaten?

Ervaringsvragen:

- Heb je zelf wel eens zo snel moeten vertrekken dat je iets vergat? Wat gebeurde er?
- Heb je wel eens kans gemist die je eigenlijk had moeten grijpen? Welke kans was dat? Waardoor pakte je hem niet?
- Heb je wel eens gedurfd snel te beslissen en hoe liep het af?
- Matses lijken op het brood dat het volk meenam op hun vlucht. Heb je het wel eens gegeten? Hoe vind je het?

Levensbeschouwelijke vragen:

- Hoe denk je dat het volk zich voelde toen ze hoorden dat ze weg mochten uit Egypte? Zou iedereen de tocht door de woestijn hebben aangedurfd? Waardoor denk je dat?
- Wat betekent het gezegde 'Haastige spoed is zelden goed'? Is het altijd waar?
- Is het beter om lang na te denken of om snel te beslissen?

OP VERHAAL KOMEN 'HAAST'

Tip bij de uitvoering:

In de activiteit wordt uitgegaan van een reis naar het beloofde land, de reis die het volk begint op het moment dat ze de kans krijgen te vertrekken.

Als je denkt dat het voor jouw groep beter is een andere bestemming te kiezen, doe dat gerust. Pas dan de voorwerpen aan die nodig zijn om mee te nemen.

Verzin ook een reden waarom jullie snel moeten zijn. Er is geen tijd om lang na te denken over wat je mee moet nemen, laat staan om het uitgebreid te zoeken en in te pakken.

Bij mooi weer is deze activiteit ook geschikt om buiten uit te voeren.

Het gaat echt om snel handelen dus is het de bedoeling dat het lastig is voor de leerlingen om de opdracht uit te voeren.

Stap 1

- Vertel de leerlingen dat ze op reis gaan net als Mozes en het volk. Jullie hebben veel haast. Jullie moeten snel zijn. Jullie komen niet terug en de reis is lang. Je reist door onbekend gebied, en misschien gevaarlijk gebied. Je weet dat je gelijk de woestijn in stapt, zodra je vertrekt. Onderweg treffen jullie ook van alles aan.
- Inventariseer met je leerlingen de voorwerpen die vooraf meegenomen moeten worden. Bedenk ook wat je onderweg nog kunt aantreffen op de reis.
- Dit kunnen de werkelijke voorwerpen zijn, zoals kleding, maar bijvoorbeeld ook symbolen zoals een rond stuk karton voor de platte broden.

Stap 2

- Leg de voorwerpen verspreid door het lokaal of de buitenruimte neer, die meegenomen moeten worden door de leerlingen. Het begin van de route gaat daarlangs.
- Stippel samen de route uit.
- Op het vervolg van de reis komen de leerlingen dingen tegen die helpen of juist ophouden maar ze moeten door.
- Schrijf de naam van het voorwerp of situatie op een stuk karton en leg het langs de route.

Stap 2

- De leerlingen maken de reis als een 'trein': iedereen achter elkaar, eventueel met de handen op de schouders van de voorganger. Degene die voorop loopt kan de docent zijn, maar ook een leerling.
- De voorste leerling mag alleen iets pakken.
- Als een leerling iets oppakt, moet hij/zij zeggen wat het voorwerp is.
- Vervolgens moet hij/zij naar het einde van de 'trein' lopen en daar aansluiten. Zo loopt er steeds een nieuwe leerling voorop.
- Je kunt als docent aangeven dat je Mozes bent en als leider vooraan blijft. Deze rol kan ook door een leerling worden gespeeld. Zo is het steeds de tweede leerling in de trein die iets oppakt.

Stap 3

- De leerlingen vormen een trein.
- Begin aan de reis. De trein rijdt snel langs de route en komt langs alle voorwerpen.
- Maar ze hebben haast. Geen tijd om te treuzelen bij een voorwerp.
- Ze moeten opschieten, maar dat willen ze ook, want ze zijn eindelijk vrij!
- De haast kan het soms moeilijk maken voor een leerling om iets op te pakken, maar dat is ook de bedoeling (zie stap 4). Wanneer alle voorwerpen opgepakt zijn, zijn ze op de bestemming aangekomen.

Stap 4

- Laat alle leerlingen gaan zitten met hun voorwerp bij zich.
- Iedere leerling vertelt wat zijn/haar voorwerp met de reis te maken had.
- Maak dan de terugkoppeling naar het verhaal en bespreek de haast die de mensen hadden. Zoals het tijdens deze activiteit soms misschien lastig was iets op te pakken door de haast, zo was het voor hen vast ook niet makkelijk.
- Was het beter gegaan als er meer tijd voor genomen was? Heeft de haast juist ook meegeholpen?
- Wat kwamen ze allemaal tegen op hun reis? Wat maakte de reis makkelijker? Wat maakte de reis moeilijker?

Voorbeelden van voorwerpen voor de reis van Egypte naar het beloofde land.

Voor het vertrek:

- Kleren
- Tenten om onderweg in te slapen
- Vee om onderweg melk e.d. van te krijgen (eventueel opsplitsen in verschillende dieren)
- Kamelen om op te rijden
- Huisdieren
- Verschillende soorten eten:
 - Fruit
 - Groente
 - Vlees
 - Water
- De ongerezen broden
- Karren om alles op te leggen
- Tassen om alles in te doen

Onderweg:

- De wolkkolom
- De vuurzuil (eventueel later op de route, als ze al even onderweg zijn en het nacht wordt)
- Waterbronnen om water uit mee te nemen
- Dieren
- Zandstorm
- De Rietzee (eventueel kun je de 'trein' hier een tijdje stil laten staan: wat nu?)
- De staf van Mozes
- Vissen die nu op de droge bodem van de Rietzee liggen en gegeten kunnen worden
- Melk en honing als symbool voor de eindbestemming: het land van melk en honing.

